

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

== SALUT PÚBLICA == INTERESSOS POPULARS == ARTS Y LLETRAS ==

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, número 6, Barcelona

— VENTA: 15 exemplars, 1 peseta; Un número, 3 quartos. — Surit á llum los llibres ab tota regularitat. — SUSCRIPCIÓ: Espanya, 3 rals trimestre; Extranjer, 10.

NOSTRAS DENUNCIAS

Lo divendres de la setmana passada, al mitjà dia, van presentar-se en la nostra redacció e impremta uns senyors escrivans del jutjat de instrucció del districte del Pi, á recullir los exemplars que 'ns quedessen del n.º 261 de LA TRAMONTANA, publicat quinze dias avans de aquell en que se 'ns feya saber la denuncia.

Lo denunciat era l' article que ja recordaran nostres habituals llegidors sobre aquella causa fallada en la Audiencia de Lleyda contra Desideri Canyelles, per haver aquest senyor impedit la entrada en son domicili á un capella que volia donar lo combragar á la forsa, á qui no l' havia sollicitat ni podia admetre per respecte á sas creencias y á las de tota sa familia.

Ab aquesta denuncia estarà d' enhorabona lo carlí Diari de Lleyda, que ab tant de furor carcatolich demanava de que se 'n castigues per no opinar com ell en aquesta qüestió.

Ja ho veuhem nostres llegidors: en época del liberal Sagasta s' ha fet lo gust d' un carlinisme més y aixís se compleixen las promesas de llibertat tantas voltas repetidas desde la oposició per l' actual president del consell de ministres.

Lo vicari de Lleyda també podrà llepar-se 'ls dits de gust, puig la primera de nostras actuals denuncias l' ajudaran á considerarse venjat de la enteresa d' una familia que no 's deixa imposar en moments de suprema angustia per un mal educat, intolerant y escandalós ministre del Senyor, que, portant després l' indecent esperit de venjança á l' últim grau, se val dels privilegis de son ministeri pera lograr uns condemnes contra l' atropellat en son propi domicili, y la més desconolatada impunitat per l' atropellador. Doném, donchs, la enhorabona á tota la carlinalla de Lleyda.

Y com si aquesta encara no fos prou pera probar la paternal sollicitud del ministeri Sagasta en cumplir sas promesas de deixar lliure la premsa, fou també denunciat nostre últim número per lo sueldo en que recordavam que feya quatre anys del reventament de las calderas de la fabrica de Morell y Murillo, y 'ns doliam del fallo de la Audiencia de Barcelona no trobant cap culpa á dits senyors en aquella desgracia, y 'ns lamentavam de la incuria del senyor Rius y Tauler per no haver interposat á temps lo recurs de casació contra la dita condemna, fentnos eco, de pas, d' altres rumors lliensats al públich per diferents periòdichs de aquesta capital.

Y ab la perspicacia que caracteriza casi sem-

pre á tots los fiscals en qüestions d' impremta, lo representant de la ley de S. M. desseguit ha lligat caps en l' assumpto Riutalesero, y ha trobat que la primera caricatura de las duas que publicarem la setmana passada está intimament relacionada ab lo consabut sueldo, y ¡cataclach! denuncia de ninots. A qui poch costa poch dol, diu lo ditxo.

Y 'l diumenje al dematí, á pesar de ser dia de festa, lo jutjat de guardia passá altre cop á nostra redacció e impremta pera incautarse de números, motllos y ninots, fento ab uns quants que 'n quedavan dels primers, y no podent realisarho ab los últims per estar ja distribuïts.

Lo dimars fou citat nostre director á declarar per totas duas denuncias, y aixís continúa lo assumpto.

Debém ler constar que 'ls actuaris de las escrivanas de Perez Cabrero y Cortina, com no era menos d' esperar, tractanse de personas de bona educació y de causa criminal d' impremta, nos han tingut tota mena de consideracions compatibles ab son càrrech.

De tot lo que 'ns vaja succehínt ab aquestas ensopegadas fiscales no donarém compte á nostres benvolguts llegidors.

LA SOBERANÍA NACIONAL

ULTIMAS DISCUSIONES POLITICAS EN LO CONGRESO

Certament que lo que més li sobra á la política espanyola es la xerrameca.

Si lo que tenim de bons oradors tinguéssim de bons estadistas, bons governants, bons patriotas y grans talents, fora facil que cap nació nos aventatjés en prosperitat y riquesa.

Pero avuy no més tenim, pariant generalment, artistes de la paraula en nostra escena política, y quan de parlar se tracta tota son notabilitat, del mateix modó que quan se tracta d' obrar tots ho fan prou malament, de massa procurar ferho be per ells.

Acaba de discutir-se en lo Congrés la contestació al mensatge de la corona, y desde 'ls republicans de la coalició fins al carlí Sangarrén, tots los partits y fraccions y fraccionetas que en la anomenada *cambrá popular* s' asseubien han pres part en tan trascendent actó polítich.

La gloria d' aquest combat, segons nostre criteri, ha pertenescut als republicans coligats, per las confessions que han arrancat als monarquichs fentnos reconeixe la Soberanía nacional en teoria, pero teníntla de negar al ma-

teix temps quan en certas eventualitats tingud de ferse práctica.

Suposém unas eleccions lliurement fetas (per en Sagasta, per exemple) y que d' ellas fos possible que 'n sortís una majoria republicana. Los conservadors respectan la Soberanía nacional de tal modo, que 'l seu ministro ja ha declarat que preferiria la guerra á la República, y de consegüent que ell salvaria la monarquia y que soterraria la voluntat de la nació.

Lo senyor Sagasta, que en aixó de fer equilibris polítichs n' ha sortit mestre consumat, ha exposat una teoria de Soberanía nacional, que no es chicha ni limoná.

Si ell se trobés ab una majoria republicana y ab una voluntat nacional ben manifestada contra la monarquia, ha dit, ell acataria la voluntat nacional, lo qual sembla que vol dir que ell acataria la República, demostrant així que 'l cambi de forma de govern pot ferse á Espanya per las vias legals mentres ell siga al poder.

Lo partit fusionista s' ha trobat molt dividit entre 'ls partidaris de la Soberanía nacional á lo Cánovas, y 'ls que la acceptan á lo Sagasta, divisió que per nosaltres no val la pena, puig ni una ni altra es verdadera soberanía, ni cap de las duas fórmulas pot garantir un cambi d' institucions per las vias legals.

En primer lloch, tothom sab quan irrisori es en Espanya parlar d' eleccions que puga pèrdrelas lo qui las fa.

Lo cos electoral d' Espanya es un maniqui manejat pe 'l govern, que sempre dona la rahó á qui 'l fa bellugar. Aixís veyém, per exemple, que avuy es del tot conservador, al cap d' uns quans mesos se fa sagastí, torna després á ferse partidari de l' un, després del altre, y aixís successivament sens esperansa d' emena, dona sempre la rahó al que governa, tant si fa sants com si fa dimonis.

Pero hi ha més. Acceptém per un moment en tot y per tot la rahó d' en Sagasta, y suposém ja que, fetas unas eleccions per sufragi universal y ab completa llibertat, surt una majoria republicana y queda ben demostrada la voluntat de la nació en cambiar la forma de govern.

Suposém també que 'n Sagasta accepta 'l cambi per las vias legals y está disposat á fer pas á la República. ¿Qué succeheria llavors? En primer lloch, la Constitució de 1876, avuy legal, no es reformable sino per la sanció del rey. Y creu algú que es facil de trobar un rey en lo mon que 's disposi á sancionar, per las vias legals, y de bons voluntat, lo pas del seu regnat á una República?

Y aixó encara deixant apart los Martinez

Campos y 'ls Pavia's que podrian esser aficionats a repetir fets com los de Sagunto y 'l del 3 de Janer de 1874.

Ja ho han dit molts diputats, entre ells los més monarquichs.

Lo pas de la monarquia a la República no pot fer més que per la guerra ó per un cop de Estat.

Així donchs los republicans de la coalició han obtingut un senyalat triomf sobre 'l possibilisme, puig probada la ineficacia dels medis legals pe 'ls mateixos que tindrian de facilitarlos, la política de forsa y de conspiració queda justificada pe 'ls partidaris de canviar la forma de govern, y deshaucit lo possibilisme que 's l'enraigonament de la República a una quimera qual es la de que 'l mateix rey abduqui de son poder reyal devant de la manifestació de la Soberania nacional.

Los republicans de la coalició están conformes ab en Cánovas en considerar que 'l poder reyal se posa per demunt de la nació teórica y pràcticament, y 'ls possibilistas y alguns demòcratas de la fusió proclaman la teoria de que legalment y en certs casos la nació podria passar per demunt del poder reyal, si be en la practica 's deia veure que la tal teoria es un absurd.

Y no entrem a profundizar més en aquest assumpto, porque ab las denuncias d' aquests últims dias veym que las teorías liberals de en Sagasta se practican per los señores fiscales clavant garrotada seca a la emissió del pensament.

UNA CORRIDA DE TOROS A BARCELONA

(Viva la sangre torera! BULLICIAS)

Tendidos, vueltas-barreiras palcos, gradas y demás, pe 'ls davants y pe 'ls darreres, y fins per las delanteras ni ha cent a no pogut més; Ventalls, vanos y sombrillas, barretas amplas y llampanas, y al mitjo 'l Tio-Vasillas reconeixen las patillas y cridan a fora 'ls gaitans a unas mossos molt salidas vestidas a lo xupé, que 'n un paio hi ha asentadas mirant tendidos y gradas y tirant los guapas jolis. Allí tontomó vol ser donsenyo d' una senyora ab papers, que va llemant ab suspensya un mosso del Malagueno que tota se sabem qui es. Jugadors, gent relajada, flamencas y setecionas vestida a la flamarada, una qu' altra bofetada, cordellans de botina.

Arropilla de gascona mal ferit lo cap d' algú, baratas, Horta horrorosa; y per final de la cosa, mueria ó ferria, totas hu.

Una banda bullanguera que 's bende municipal, toca una marxa torera mentre la cua-trilla entera sortí presonant y formal. Saludan la pirochona, tots se 'n van entontó avall, y sortí ab orgullozencia l'agostat per la libreria montat a dalt de cabell. Porta las clevos al agujero y s'apressora a fugi, porque li diu un torero que ja surt lo toro fero, fent la senyal un clari. Surt desseguida la fiera, y emprenant la direcció recta per la delanteras, babejant joia bromera descabalca a un picado. Me li fan una postura tres ó quatre picadors, després, per envidiadura, me li c'avan ab frascos, banderillas de colors. Y un espasa de flor-y-nata ab un cop soch y segó, a n' el primer toro mata... ve l'arrestat, l'arrestado, y arrossegant se l'endú.

Sons 'l clari altre vegada y surt un toro dolent; llavors lo públich s'enfada, y allí s'arma la bromada ab l'escándol consegüent. Lo retiran de la plaza y entra un toro molt més brau; moxa caballa y 'la traspasa, y encar que 's de brava rassa a la sort d' espasa cau.

Surt lo toro y lo quart toro y s'encabeta lo mateix; l'ha mort l'espasa ab decoro, y lo públich crida a coro: *¡que se le del' s' ho mereix!* Surt lo quint, se estampa fina y embasta molt decidit; de sobre la una jaguina, y al mitjo del pit n' envoleina al toro' més aserit. Cris, aplausos y alegría, mientras lo portan corrent a curá a l'asiderma... (Y la corrida seguiu mantant lo sobre natural.) Mueria la fiera trapidora y 'l públich sempre aplaudint... y una arripada torera se vol de l'oculador, molt apropriat del torero.

Frederich Olve

Ja no serán tan sols los que perderen la vida ó quedaren més ó menos mal ferits en lo reventament de calderas de la fábrica de Morell y Murillo, las victimas d' aquella desgracia produhida per l'afany d' explotació humana.

Quatre anys després nos han arribat fins a nosaltres las guspiras d' aquell terrible succés, y com que de desgracias se tracta, no fora estrany que també 's tractes de ferros hi pendre mal.

Pero a fe que si 'ns fan ballar en aquest assumpto, tenim ganas de lerhi sentir nova orquesta més grata als oídos de la opinió pública que totas plegadas y cada una de las que fins ara han pres part en aquest espectacle.

Y no dihem res més per avuy.

Aquestos últims dias també ha sigut denunciat nostre colega local *El Diluvio*.

Al donar-ne compte a sos llegidors lo diari de la plaza Reval dona a entendre que tal distinció creu deurela a recomanacions dels amichs d' en Riús y Tauler, per venjar-se de la publicació de son article *Un asesor y un alcalde*.

Podrà tenir tanta rahó com vulga *El Diluvio*, pero aquesta 'm sembla que l'ha errada.

Son article *Un asesor y un alcalde* ja estava venjat, pero no en ell, sino en nosaltres. Nosaltres, que deixarem entreveure algo de lo molt que allí 's deva, rebem las caricias del senyor Fiscal, per injurias al alcalde.

Bat St ab la nostra hem estoviat una denuncia a un company de penas y fatigas sagastinescas, nos ne donem per ditrosos.

Y anem per altres.

El Progreso de Madrid també ha sigut denunciat aquestos últims dias per un article que portava per titol *El muerto al hoyo*.

Parlava de la monarquia,

Y 'l fiscal va aixecarli un mort.

Ab una décima part d' obras de lo molt que s' ha parlat aquestos dias a las Corts y ab un centim de patriotisme (no de panaxi del que ha sortit a relluir, ab una mílissima de practica liberal de las teorías que s' han deixat anar, y ab una millonésima part de moralitat de fet de la que 's passa pe 'ls llavis de rothom, no tindriam a Espanya ni tants deutes, ni tan pocs quartos, ni tanta miseria, ni tan poca llibertat, ni tants vicis, ni tan pocas virtuts, ni tantas iglesias y tavernas, ni tan pocas escolars, ni tantas denuncias, ni tan pocs periódichs.

Pero ara l' hem pegada pera enamorar-nos de la eloquencia.

Y portar lo bon sentit al garró.

Tot un representant dels carlins que hi ha a las Corts, lo baró de Sangarren, ha dit en sessió pública que alló d' unir las duas ramas borbónica era una camándula, porque ells ho volien tot ó res.

Y entretant lo senyor Lloó XIII y l' oncler de nostra regenta continuaran perdent lo temps pera ferros felissos empellant aquestos duas ramas.

Qui no té feyna al gat pentina.

Algun amich nostre nos ha dit que trobava molt estrany que ab tot y ser dia de festa lo jutjat de guardias hagués vingut tant diligent a la imprenta lo últim diumenje.

Pero home, no siga ignocent, no veu que 's tractava de periodistas?

Altra cosa hauria sigut si... ¡alto, alto, alto! ¡Encara 'm comprometerian!

Tota la vetllada del dimars d' aquesta setmana no 's parlá d' altre cosa, en los círcols polítichs de Madrid, que de la presentació d' en Pi y Margall en lo Congrés a pendre possessió de son carrech y jurar la fidelitat a las instituciones legals d' avuy.

A dos quarts de cinch lo senyor Pi entrava en lo saló de sessions y 's dirigia a la presidencia.

—Juréu ó prometéu esser fidel a la Constitución li preguntó un secretari.

—Sí, prometo; contestó en Pi sense deixar lo sombrero de las mans ni entendre la má cap als evangelis ni mirarsels tan siquera.

Y continú 'l secretari:

—Juréu ó prometéu guardar fidelitat y obediencia al rey legítim D. Alfons XIII?

Y contestó en Pi:

—Sí, prometo; sens perjudici de fer tot lo possible pera que la República vingui prompte.

Llavors lo president, tocant la campaneta y molt incomodat, digué:

—Senyor Pi, no puch admetre aquesta fórmula.

—(No? donchs llavors... ¡bah! prometo.

Y mientras en Martos anava a dir la rancia forma de «Si aixís ho feu Deu vos ho pagui, ó sino, etc.» en Pi ja havia tocat lo dos de devant de la presidencia anant-se a seure.

Resumen: que l' empenyo en no suprimir lo jurament dona lloch a escenas pitjors, ¡No tot tenen de ser possibilistas!

Per lo que més cremats estavan alguns diputats de la majoria contra en Pi y Margall, es per haverse presentat a pendre possessió del carrech de diputat sense frac, y per no haver donat la má al president després de prometre.

En Pi me sembla que deuria pensar lo següent:

—Com no vaig a fer comedia, no tinch de disfressarme. Y respecte al president, ni ell té de guanyarli apretantli la má, ni jo tinch per que haverhi de perdre.

Per si 'l senyor Fiscal d' aquesta Audiencia vol entretenirse ab curiositats del procés Canvelias de Lleyda, que 'ns ha costat una denuncia, copiemi la declaració donada devant del Tribunal per D. Manel Martín, metje que fou de la malalta a qui 's volia combregar per forsa.

Trobantse ell a la casa quan lo capellá volia fer passar la seva, parlá del reverent del següent modo:

«Vi entrar a un hombre de aspecto feroz, cubierta la cabeza, irascundo el rostro, al parecer sacerdote por los hábitos que vestía.»

Donchs pera impedir lo pas, dins de sa casa, a un home aixís, fou condemnat Desiderio Canvelias.

Y consti, senyor Fiscal, que no creyem que d' aixó 'n tinga la culpa 'l tribunal sentenciador, ni molt menos.

Lo que aquí hi ha son certes lleys sobradament abominables y tiránicas, segons nostre saber y entendre, que pugnan del tot ab las ideas de tolerancia y progrés dels temps en que vivim.

Y naturalment que 'ls tribunals, al aplicar las ab rigorosa exactitud, tenen de trobarse algunas vegadas divorciats de la opinió pública liberal.

Y aquestos son nostres pecats, dels que no pensim pas ferne may penitencia.

En Martínez Campos y en Pavia se diu que están tantíssim empixonats contra en Salmoron per las flors y violas que 's ha tirat en las Corts, respecte a sas respectivas heroicidades de Sagunto y del 3 de Janer.

Per ara, no hi ha que amohinar-se.

Lo dolent del cas será quan se 'us presenti 'l recibo d' aquells comptes pendents.

Y tinguedu de pagarho al acte.

Actualment s'està discutint en lo Congrés lo que se'n diu llista civil, y que per nosaltres no es ni civil, ni mosgo de la esquadra, ni burot, ni guarda-paseig.

Això de llista civil vol dir sous del rey y sa familia, y això es lo que volèm dir que 's discutix, y no cap llista de civells.

Lo govern, d'acort ab la Casa que té de cobrar aquesta llista y no dihem que no es ni casa ni barraca per no fer pessigolias a la sensibilitíssima sensibilitat del Sr. Fiscal, ha fixat la triolera de 9.350.000 pesetas cada any.

Y en Romeu de la Bieda, com si això fos poch, ó mes ben dit violent contraure mèrits ab la dispensadora de la royal prerogativa, ha presentat una esmena al projecte demanant que 's consignin dos milions mes cada any pera la reyna regenta, considerant sens dubte que no'n té prou ab los set milions que li van d'usufruit de la paga del rey mentre l'Alfonset no tinga la edat.

Y 's republicans, per altra part, demanen que 's pagot a qui fassi feyna útil, y a ningú més.

Ja estich veient com en Pí y Margall, que té de pendre part en aquesta discussió, treura arguments com aquell de que parlava la poch d'ixas inaugurant las conferencias del Círcol Popular de Madrid, parlant de que a un rey lo fan major d'edat a setze anys:

—Oh miracle de la monarquia; lo qui no serveix per res, es bo pera rey!

Y aquí acabem, perquè a ploma quieta no hi valen fiscals.

EP

Lo diluns passat, al matí, va ocórrer una desgracia a Port-Bou en lo carril de França.

A conseqüència de la falta de personal que tan escasseja aquella empresa per tot arreu, al travessar un jove agent d'aduanas pe'l pas que conduheix a la Aduana, fou agafat per un tren que feya manobras ab vagons buytos, esclafant-li 'l pit y morint casi instantàniament.

Moltas han sigut ja las desgracias que per falta de personal han succehit en la via de França, pero es inútil clamar contra ellas.

Mentres los personatjes de la política disfrutan de bons sous de las empresas pera formar part d'un Concell d'Administració que ni aconsella ni administra, sino que apadrina a las empresas en las faltas que cometen contra 'l públich, es perfectament inútil tota queixa.

Y després dirán de la injusticia de ferse la justícia per la propia ma!

EP

En Castelar cada vegada diu mes pestes dels revolucionaris, a fi de justificar sa benevolencia a la monarquia.

Però per mes que xiuli, los monarquichs no volen beure.

Y ell tant portará 'l cantí a la font, que al últim n'hi faran trossos.

EP

En lo Congrés s'ha presentat una proposició demanant que siga incompatible lo càrrech de diputat y 'l de senador ab lo de conseller d'Administració de las compañias de ferrocarrils.

Aquesta proposició prou convindria que se aprobes, però... ¡a vent! Los principals personatjes de la política, y dels partits monarquichs encara més, com los que ocupan los principals llocs en aquestos consells, per quals càrrechs cobran uns sous fabulosos a preu de fer servir sa influencia ó sua poder sempre que a la Compañia convings.

Ab això ja esta dit que la citada proposició no pot prosperar.

EP

En Cánovas ha dit en lo Congrés, segons afirma un periódich, que si 'l rey faltà a la legalitat seria un indecent.

Jo no m'atreveixo a dir tant, però m'assembla que, si això succehis, no fora aquest lo primer cas d'indecencia reyal.

No cal sino recordar com Fernando deya «Marxén tots plegats, jo 'l primer, per la senda constitucional,» mentres conspirava contra la llibertat d'acort ab la Santa Aliansa.

Y altres de mes frescos.

EP

Anant cap al jutjat, trobo al carrer de la Canuda un amic bastant extravagant que m'adora y m'hi diu:

—Ola, Pep; ¡ahont vas!

—Cap al jutjat; tinch dues denuncias...

—Denuncias! Ets investigador de contribucions? ¡Bon ofici!

—Ca, home, ca; denuncias de periódich; soch periódich.

—Desgraciad! y com es que ton pare va donarte tan mal ofici!

—Home, no desbarriid!

—Y qué tinch de desbarriid! Si vols anar be, creume a mi: posat a lladre, butat ó jugador, y farás més fortuna ab menys perills y temps.

Y fugi sense donarme temps pera contestarli.

EP

Una Serracina de mil diables hi ha hagut a Cádiz, en la qüestió del gas.

De part del poble está tot l'Ajuntament y 'l governador y en contra un jutje y una empresa de gas.

Nosaltres d'això ja n'diriam algunas cosas, y bonas; però y las injurias a tribunals y autoritats, per lo qual tenim ja duas denuncias demunt!

Tapa, nov, tapa, y acabém dihent: —La molt alta subdúria de varias autoritats de Cádiz no porévit que no s'entengan.

EP

En un diari de Madrid llegim las ratllas que segueixen:

«Entre las sentencias del Tribunal Supremo que hoy publica la Gaceta Oficial, tiene la casada en el recurso de casación interpuesto por algunas victimas de la horrenda catastrofe ocurrida en el puente de Alcala, el 26 de Abril de 1884.

En dicho fallo se resuelve no haber lugar al recurso de casación, y se condenan a las sociedades «Balderrama de la Asistencia de la criminal de Ciudad Real, por la que se declaró libre de responsabilidad civil subsidiaria, ni de ninguna clase, a la Compañia de los ferrocarriles del Malinco.

En su consecuencia, las familias de los 53 infelices soldados de los regimientos de Castilla y de Granada, que fueron víctimas de la desgracia, y que no eran grandes de España, ministros ó otros cosa análoga, y que encontraron la muerte en aquel viaje, así como los muchos heridos que resultaron, ya saben que no pueden hacer reclamación alguna, y que ni el mas pequeño socorro pueden implorar para mitigar algún tanto los dolorosos efectos causados por aquel descarrilamiento que tantas victimas ha producido.

Ara vegin qui s'atreveix a fer cap comentari d'una mica de asero que no s'exposi a tren-car-se la nou del coll contra aquesta llamborda que n' diuen injurias als tribunals.

LA COSA MARXA

Pisno avuy el davant vostre carissim y imatj fermos, per parlarvos d'una cosa qu' es d' alguns actualitat.

«Som tristament los rigados que lo clero espanyol ab ignorancia, ha fet creure que 'l mon anava a émar, porque, proclamat tal feula, ¡amey faltes timorosa que, creyentes pres puzarne al au del tan desatit.

los seus bens y tot quant tenen depositat a sua mans.

Per 'lo 'l clero altra vegada per l' enveja dimitas, no hablo mot de que modo la vida n' ha fet rodar.

Hoy vos que 'l altra mentida nos voliam fer mentar. Prou veur eixas tonterias ja no asseuen com avans; avuy a qui vent parlarho la rialta fa esclatar.

lo qual probe ab evidencia que 'la lliena s' va requilant.

«Lo que encara cosa més gracia lo que encara es més trocot es, que 'la mateixa que deyan que 'l mon s'anava a acabar a las quostres de la tarde de Corpus y Sant Joan, la gran profecia anunciavan per dugas horas més tard, es a dir, per quan no existiam nosaltres ni la ciutat.

«No vreu notar, ja que ara la profecia hi moneta, quina era la gent que anava a la del Corpus passat? Militars, guarda-paseyror, serenos, municipal, miquela y reparedora, veteranos, capellans, alguns colégi catòlich y 'la del anillo-navel, es a dir, vos més que 'l clero y 'l element oficial; tots arrestrats a la forxa y molt poch, s'apenas cap que hagué volgut acudirhi per vocació ó voluntat.

Durant la seva carrera es molt facil de notar que no torhom s'ajonalla cant ho loyan anys passats.

y molta cosa no 's descubriren de la custodia al davant. Tot això (quod significat) tot això indica ben clar que aquestas rancias ideas ja caducos, ja se 'n van; que 'l clero ab las sevas formes quedará prompte olvidat con las cosas que s' asseñtan pera jamay més tornar.

A. TOLAR

En un poble de la provincia de Málaga s'han tornat rabiosos molts tocinos. Se sospita que 's tals bacons portavan sabates ab civella.

EP

Un feligrés del districte parroquial de Santa María del Mar d'aquesta ciutat, se 'ns queixa de que sense consultar sa voluntat li fessen anar lo nov a la profecia del Corpus.

Y donchs que 's pensava!

«Veu que 's farian tals comedias al ayre lliure si 's comedians finguesen de ser voluntaris!

En materias catòlicas los voluntaris se guardan pera anar a la montanya.

EP

«Se recordan d'aquell cavino del carrer de Moncada, estòlich, apòdich, vigat y formatje de gruerye!

Donchs a conseqüència del seu catolicisme ja no s'entenen, y una bona colla de socios que han anat obrint 'l ull se proponen sortirse del tal Círcol vigat y fundarne un altre que 's cuydi menos de las animas del purgatori que de pagar los deutes.

Si en signo havém contribuít a lograr tal resultat, doném per ben empleat lo temps que gastarem ocupantnos de tan simpática corporació.

EP

Ha mort a Mataró mossen Joan Ferrer, una verdadera excepció entre 'ls capellans, puig que may tingué cosa seva que no estés a mercé dels necessitats, y la més completa tolerancia a totas las idees informá 's actes de sa vida.

Conseqüents en donar a cada un lo que li pertany, rendim aquest tribut al que fou sacerdot modelo entre tant y tant vividor d'hàbit com corre pe'l mon.

No es lastima sino que una flor no fa estiu ni duas primavera.

EP

Segons nos escribuen d'Agramunt l'arcalde d'aquella vila era, fa uns quant anys, un d'aquestos liberals que de cada capella n'hauriet dos, pera que n'hi hagues hagut més.

Però com lo mon dona voltas y 'l ferse de la crosta de baix está de moda, ara aquest bon senyor fa ati ab lo rector fins al punt d'anar a las professions a fer treure la gorra als heretjes y envia dependents de sa autoritat a la iglesia cada festa pera que cuydin de que 'ls devots no fassin parta la xerrada en lloch de pregar a son Deu.

Senyor arcalde d'Agramunt miris que això de cambiar d'idees tan radicalment no li fa gayre favor, y autorisa a que d'aquí en avant ningú 'l cregui en materia de conviccions.

Ab això, procuri no fer tant lo plagi de la parroquia.

Tingueu la «ACADEMIA» Ronda de la Universitat, 6. Barcelona

LA REVOLUCIÓ

poema en tres cants

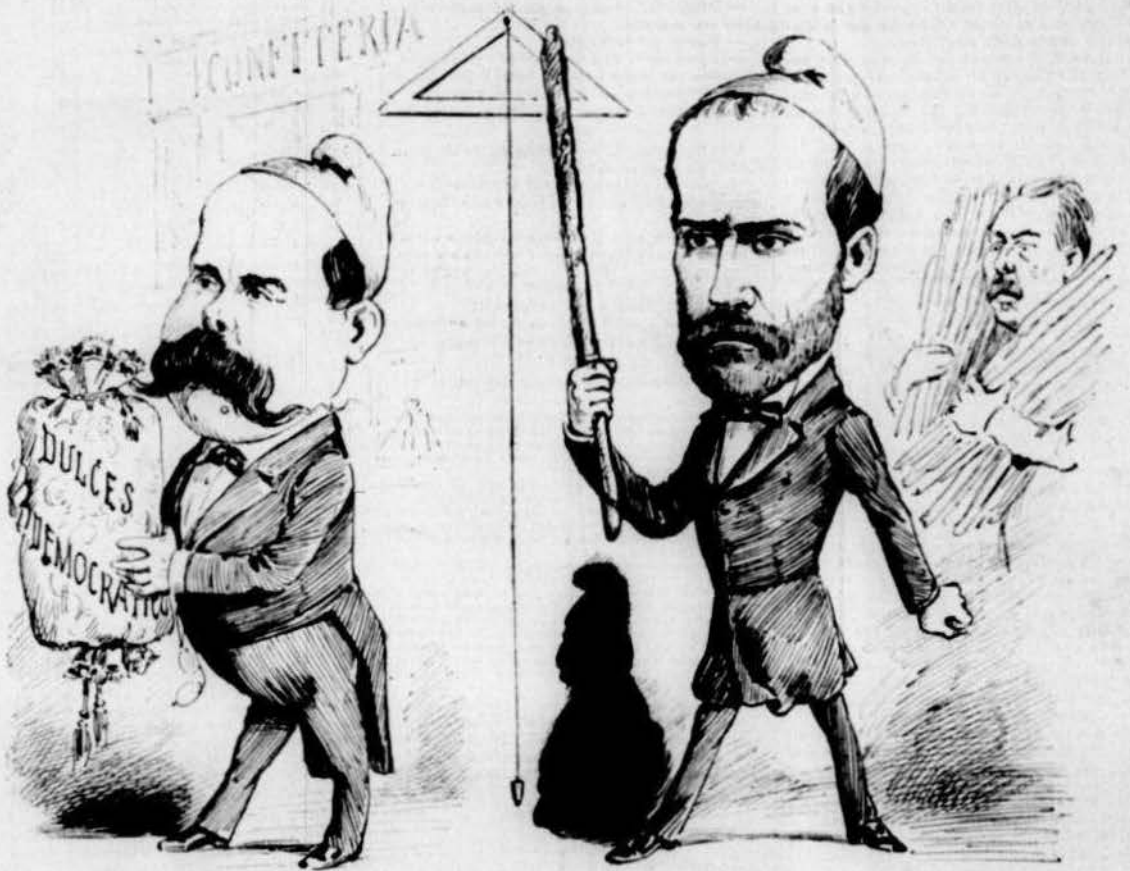
original de

J. LLUNAS

Folleto de 32 planas, il·lustrat per lo distingit dibuixant Manel Moliné, elegantment imprés en paper satinat y ab una magnifica cuberta de color.

Preu DOS rails

ACTUALITATS

Diferents sistemes de fer venir la República. Trieu y remenau

Aixám de moscas saballoneras amanint sos fitblons contra LA TRAMONTANA